

at dette vilde være det Bedste, og der er vist ingen Tvivl om, at Befolkningen vilde staae paa et meget høit Standpunkt, hvis vi vare naaede saavidt i Udvikling, at vi kunde sige: Efterhaanden som Embederne blive vacante, overlade vi til Befolkningen selv at bestemme, hvem den vil have til Sjælesørger, og om den overhovedet mener, at den bør have en Sjælesørger. Befolkningen vilde staae paa et høit Standpunkt, om vi strax kunde gaae saa vidt. Jeg indrømmer imidlertid, at, medens der vel er Enkelté, og maaske ikke saa Saa, der godt kunde taale en saadan Frihed til at bestemme, hvem de vilde have til Sjælesørger, og Enkelté vist ere klart bevidste med sig selv, at de ikke behøve nogen Sjælesørger — ogsaa for dem kunde det gaae — er der ogsaa saamange Umyndige — men maaskee er dette et urigtigt Udtryk, og jeg vil da sige, at der er Saamange, der ikke have naaet det Punkt af Udvikling, at en saadan Frihed kan gives. Det vilde være Idealet, men dette naaes jo kun med smaa Trin og kan vel aldrig fuldstændig naaes her i Ufuldkommenhedens Land. Et hvert Skridt henad imod Idealet hilse vi imidlertid naturligtvis og maae vi hilse med Glæde. Det ærede Medlem for Mariager (Aasing) meente, at her var i Grunden naaet Alt, hvad der skulde naaes, f. Ex. at Tanken om Kirkens Eiendomsret var tilintetgjort, forsaavidt vi nu her forhandle derom. Det er allerede sagt, at det vistnok er meget langt fra at være Tilfældet, at Tanken derom nu vil være tilintetgjort. Der har vel aldrig været Noget, — om jeg maa bruge det Udtryk, — saadum, at han vilde sige, at Rigsdagen ikke maatte bestjæfte sig med Kirkens Eiendom. Hvorfor skulde den ikke ligesaa godt kunne controlere den, som den controlerer al anden Eiendom, det være sig privat eller offentlig og hvilken som helst? Det forekommer mig derfor, at der ikke her er naaet Noget til Erkjendelse af, at Kirken ikke eier Noget, og jeg mener, at den samme Tanke om Kirkens Eiendomsret vil vedblive at gjøre sig gjældende; derom

kan jeg for min Part ingen Tvivl have. Det ærede Medlem meente igaar, at det var opnaaet, som skulde opnaaes, nemlig at det som sagt nu var slaaet fast, at Kirken ingen Eiendomsret havde, og dermed skulde man lade sig nøie. Paa denne Maade kan man sagtens gjøre Theorien Indrømmelser, naar man ingen Betydning vil lade dem faae i det praktiske Liv. Det er jo ikke vanskeligt, naar der optræder en Modstander, at sige til ham: Jeg indrømmer, at det gjerne kan være, at Du i Theorien har nogen Ret, men Virkeligheden er derimod, og derfor bliver jeg ved Mit. Jeg sagde, at ethvert Skridt henimod Idealet maatte man hilse med Glæde, men jeg kan ikke sige, at det forelagte Lovforslag er et Skridt fremad; tværtimod, jeg er snarere tilbøjelig til at mene, at det vilde være en Hemsko paa Udviklingen. Et Lovforslag, der skulde have den tilsigtede Virkning, maatte efter min Mening tage flere Hensyn, og blandt disse vil jeg nævne: Hensynet til den personlige Capital — jeg skal senere nærmere komme til at forklare, hvad jeg forstaaer ved dette Udtryk — Hensynet til den Trostfab, som vedkommende Embedsmand udviser i Udførelsen af sin Gjerning og i Udviklingen af de ham betroede Gøner, Hensynet til Alderdommen og Hensynet til det Folk, som Vedkommende skal tjene. Jeg skal først tage det Sidste for mig. I saa Henseende kan jeg paa ingen Maade finde, at det nærværende Lovforslag fyldestgjør de Fordringer, som man med Rette kunde stille, ja, jeg kan ikke engang finde, at det er et Fremmskridt. Vel er det opstillet her, at der ved Lønningsfonden og Pensjonsfonden kan blive ca. 43,000 Rd. tilovers aarligt, — vel at mærke, saafremt de Beregninger, man har opstillet, holde Stik, hvad der kan være meget tvivlsomt, som det allerede blev bemærket igaar af det ærede Medlem for Rolding (Berg); men sæt ogsaa, at det er Tilfældet, hvorvidt kunne disse 43,000 Rd. da i Virkeligheden strække til for de aandelige Formaal og den aandelige Trang,